

SM124

Wil jij krimpen?

Milieuvervuiling, vernietiging van de biodiversiteit en klimaatverandering zijn de grote, existentiële problemen van deze tijd. Maar zijn het wel kernproblemen? Nee, dat zijn het niet. Het zijn symptomen van een veel groter probleem: overshoot of overconsumptie, wanneer een populatie de draagkracht van de leefomgeving overschrijdt. Overshoot kan een populatie tot uitsterven brengen. Hoe maak je zo iets voelbaar voor elk individu op aarde, onafhankelijk van afkomst, cultuur, ideologie, geloofsovertuiging en geografische locatie?

Laten we eens in de helikopter stappen en zo hoog mogelijk beginnen.

1 – Het suprasysteem

Dat is de planeet aarde met 8 miljard menselijke individuen. Die moeten allemaal wonen, leren, studeren, werken, overleven en voortplanten. En eten, drinken, plassen en poepen. Anders gaan we dood.

2 – De samenleving

Iedere stad, provincie, staat en land heeft inkomsten en uitgaven. Er zijn 200 landen in de wereld met eigen prioriteiten om de economie te draaien. Internationale samenwerking? Prima. Maar dan wel eigen land eerst.

3 – De groep

De grote groepen, onze organisaties, hebben inkomsten en uitgaven. De kleine groepen van familie, gezin, vrienden, collega's en teamgenoten zijn er afhankelijk van. Samenwerken met andere groepen? Prima, maar eigen groep eerst.

4 – Het individu

Of je nou in loondienst werkt, een eigen onderneming runt, een uitkering hebt, renteniert of rondzwert, je hebt inkomsten en uitgaven. En je moet iedere dag eten, drinken, plassen en poepen, veilig, droog en warm zijn. Als puntje bij paaltje komt zorg je eerst voor jezelf.

Waar je als individu ook geboren wordt, als mens ben je door evolutie en natuurlijke selectie geprogrammeerd met een gecombineerd basisdoel: overleven en voortplanten. Je groeit op, zoekt een inkomen, een veilig huis, vervoer, een partner, kinderen, spullen. Meer inkomen betekent meer van dat alles.

Er zijn 8 miljard individuen op aarde. Iedere dag komen er 240.000 nieuwe bij. Dat brengt ons in 2050 op 10 miljard. Elk individu wil rijk, gezond, gelukkig en oud worden. Op dit moment verstoken we 100 miljoen vaten olie, 22 miljoen ton steenkool en 11 miljard kubieke meter aardgas per dag. Elke dag voegen we 150 miljoen ton CO₂-equivalent aan de atmosfeer toe.

Dat is allemaal het gevolg van het feit dat niemand wil krimpen.

Kijk maar naar jezelf. Heb jij ooit nee gezegd tegen een promotie en/of salarisverhoging? Tegen een erfenis? Tegen nieuwe klanten en opdrachten? Tegen de winst op aandelen? Tegen gemakkelijk geld verdienen? Wil jij 20% van je inkomen en 50% van je spaargeld inleveren om de menselijke soort te redden van de ondergang?

Kortom: wil jij krimpen? Oh nee? Dat is raar. Waarom dan niet?

Iets om eens rustig over na te denken.

Meer weten?

<https://www.demensalsgrens.nl> (website, WordPress)

‘De mens als grens — Over de onbuigzame barrières van ons bestaan’.

<https://www.managementboek.nl/boek/9789083207742/de-mens-als-grens-bart-flos> (boek ‘De mens als grens’ op Managementboek)